

REDACTIA

Arad, Dealul Ferenec-utoza nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
pe un an . . . 20 cor.
pe 1/2 an . . . 10 „
pe 1/4 an . . . 5 „
pe o lună . . . 2 „
N-rii de Duminecă pe an
4 coroane.

Pentru România și străinătăți pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se întorc.

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA

Arad, Dealul Ferenec-utoza nr. 20

INSERTIUNILE:

de un șir-garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b. de fiecare publicațiune

Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrisori nefranate nu se primesc

Anu' VII.

Număr de Duminecă

Nr. 22

Congregația jidovească.

În ședința de Mercuri a congregației orașului Arad deputatul dietal **Babajás Béla** s'a năpusit cu adevărată ură asupra episcopului Aradului, învinuindu-l greu că în ziua urcării sale în scaun, la masa ce a dat, a vorbit românește ear n'a rostit pentru M. Sa și pentru fișpanul vorbire ungurească. Pentru acest motiv, a zis numitul deputat, congregația orașenească să nu ia cu plăcere la știrea urcarea în scaun a **F. S. Sale**, ci dinpotrivă: dacă nu se poate să i-se spună că Ungurilor și Jidovilor le pare rău de urcarea lui în scaun, apoi drept răspuns la înștiințarea Episcopului, primăria să răspunde că așteaptă dela noul episcop: să se socotească întâiu de toate Ungur, ear numai în al doilea rând păstorul turmei sale cuvântătoare . . .

O bătălie mai mare nu ni-s'a dat să vedem. Este, așa zicând, o datorie de cinste, ca pe cel cărui M. Sa i-a hărăzit dreptul să conducă o diecesă și să ocupe scaun în Casa Magnaților, autoritățile cari au de lucru cu el și al căror căpetenie au stat la masa noului episcop, să-l salute. Ceea-ce ișanei a și făcut, căci eată ce răsunis a primit d'acolo P. S. Sa Episcopul:

Dela primăria Timișoarei.

Escelență, Dle Episcop!

I rețioasa adresă ce ne-ați trimis la 17 Maiu sub Nr. 2250, din incidentul instalării în scaunul episcopesc al diecesei gr.-or. române aradane, servește de fericit privilegiu municipiului orașului l. reg. Timișoara, pentru a felicită pe Escelența voastră cu cea mai mare căldură, exprimându-i la începutul marelui Sale funcțiun de prelat, stima și înalta sa apreciere.

Asigurăm pe Escelența Voastră, că municipiul și toți locuitorii orașului nostru, fără deosebire de religie și naționalitate, va sprigui pe Escelența voastră cu prevenire în silințele Sale nobile îndreptate spre propagarea religiozității, moralității și culturii și pentru îndeplinirea înaltei Sale misiuni.

Din adunarea congregațională a orașului l. reg. Timișoara, dela 25 Maiu 1903.

Telbisz Károly

primar.

Dela viceșpanatul comitatului Timișoarei.

16102/1903.

Escelenții Sale Domnului

Ioan I. Papp,

episcop, gr.-or. român.

Arad.

Cu bucurie am primit prea prețuita D-Voastră încunoștințare datată dela 17 Maiu a. c. N-rii 2250 și ne grăbim a ne folosi de acest prilej, să salutăm cu iubire patriotică pe Escelența Voastră în noua dignitate bisericească.

Asigurăm pe Escelența Voastră, că în munca pentru ridicarea și lășirea religiozității, a moralei și culturii, — mai ales dacă această muncă va fi într'aurită de credința și iubirea față de adorata noastră patriă maghiară comună, — totdeauna veți putea conta la cea mai zelosă părtinire a municipiului Timișorilor.

Timișoara, 23 Maiu 1903. — În numele cetățenilor din comitat.

În locul vicispanului:

Ioanovits Sándor,

protonotar.

În același timp „Nagyvárad Napló” scrie:

„Ioan I. Papp, noul episcop român al Aradului, într'o scrisoare a adus la cunoștința orașului și instalarea sa, cerând părtinirea orașului. Conținutul permanent în ședința sa de ieri a hotărât, că va propune în adunarea generală, să l asigure de binevoitoarea părtinire a orașului.”

Numai congregația orașului Arad, în care tonul îl dau Jidovii, căci ei sunt mai mulți, a crezut de cuviință să se ia după mintea lui **Barabás**, acest șovinist șgomotos care nu s'a rușinat de altfel ca în Dietă chiar să atace pe Episcopul Aradului, după-cum într'un rând se legase de altfel chiar de Coroană, de persoana M. Sale, așa că presidentul l'a și îndrumat la ordine.

În municipiul orașului Arad l'au lăsat însă în dragă voie, să ocărăscă cum îi place pe un înalt dignitar nu al bisericii române numai, dar al țării întregi.

De ce? Pentru-că în Arad domnește cel mai sêlbatic șovinism ear șovinismul acesta crește din an în an.

Ca să dovedim aceasta, e destul să spunem, că la 1 August 1899, când a fost instalat, Episcopul Goldiș a vorbit și el românește, și încă nu în curtea episcopescă, dar la Crucea Albă, unde îl ascultau sute de Unguri, domni mari din toată țeara. Fusese atunci de față și **Barabás**. Dar nimănui nu i-a venit în minte să-l învinuiască pentru-că a vorbit românește.

Avem la mână chiar textul românesc, de mână proprie a decedatului prelat, a vorbirii ce a rostit atunci episcopul Goldiș. Dar chiar Ungurii, nu vor tăgădui, că acel prelat a vorbit românește. Și nu l'a atacat nici un Ungur, nici în foi, nici în Dietă ori Congregație.

Ei, dar **Barabás**, acest **Barnum** al șovinismului și politicei kossuthiste, a prins curagiu și vrea să se arate mai grozav decât toți. Municipalitytea Aradului licitează însă și ea, că nu de geaba sunt Ovrei într'însa.

Francmasonii cari au vrut să ne pună cu sîla episcop pe cel respins de sfânta noastră biserică, eată-i: vor să se răbune și marele lor predicator **Barabás**, francmasonul kossuthist, lovește în biserica română aplaudat de francmasonii liberali . . .

Așa s'a ajuns la hotărîrea de Mercuri, menită a înăspri încă și mai mult relațiunile dintre Români și Unguri.

Cui folosește aceasta?

† **G. Pallade**. Eri s'a făcut în București înmormântarea fostului ministru **G. Pallade**. Partidul național-liberal perde în regretatul un luptător distins, țeara un bărbat de stat luminat, ear neamul românesc un fiu credincios. Fie-I memoria binecuvântată!

Revoluția în Serbia.

Regele, Regina, fratele și sora Reginei și primul-ministru **Markovits** omoriți. — Frintul **Carageorgevits** proclamat rege. — Orașul **Belgrad** în serbătoare. — Alte amănunte.

Știri îngrozitoare am primit Joi dimineața: în Serbia a izbucnit o așa revoluție, cum d'un veac nu s'a mai pomenit. Au fost uciși regele **Alexandru I.** primul-ministru **Marcovits**, regina **Draga**, fratele ei locotenentul **Lunievita**, sora ei **Elena** și încă doi miniștri.

Revoluția a fost pusă la cale de miliție și e spriginită de întreaga populație.

Eată telegramele cari vestesc îngrozitoarele evenimente:

Belgrad, 11 Iunie, 9 ore d.

Azi noapte o ceată de soldați au năvălit asupra palatului regal. Fără ca cine-va să se împotrivească, ei au pătruns înăuntru și au omorît pe regele Alexandru și pe Regina Draga. D'asemeni au omorît pe doi miniștri, pe locotenentul Lunyevita, fratele reginei și pe primul-ministru Tințar Marcovits.

Au năvălit asupra lor între orele 2—3, și i-au surprins pe toți în somn. Victimelor nici arata vreme nu li-s'a dat să zică o vorbă două, să ceară iertare, să exprime vre-o rugare, ci i-au omorît fără milă.

Miliția s'a adunat apoi întreagă înaltea conacului regal, și cu o însuflețire mare a proclamat rege al Serbiei pe printul **Petru Carageorgevici**. Poporațiunea e toată pe străzi, unde fraternizează cu miliția. Pretutindenți cântă muzicele și întreg orașul este împodbit cu steaguri.

În Arad întâia știre am primit-o noi. Am și scos îndată două ediții separate. Ear primul nostru redactor **Rusu Șirianu** a și plecat cu întâiul tren spre **Belgrad**, de unde ne va transmite știri telegrafice despre evenimentele din Serbia.

Până Joi la orele 5 am mai primit următoarele știri telefonice:

Budapesta, 11 Iunie, 11 ore d.

„Tirea despre ororile din **Belgrad** a adus-o întâia oară „**l'ester Lloyd**”, care deja la orele 10 a apărut în ediție separată. O panică de nedescris domnește în oraș. La bursă e o febră mare, căci sunt t meri d'un răboiu mare. Redacțiile toate sunt asediate

Budapesta, 11 Iunie, orele 3 m.

În cercurile bine informate se dă ca sigură știrea mobilizării corpului de armată VII (din Banat).

Între cabinetul din Viena al **M. Sale** și între consiliul de miniștri telefonul e în continuă lucrare. Probabil că îndată miniștri vor pleca la Viena, cu tren separat

Budapesta, 11 Iunie, 3 1/2 ore.

După unele știri, revoluționarii erau civili, au intrat însă în palatul regal cu voia și ajutorul gardei și au omorît și pe **Elena**, sora reginei.

O parte din gardă a apărut pe regele și au căzut mulți morți în luptă ce s'a încins între gardă și revoluționari.

Cum s'a petrecut omorul?!

Asupra chipului cum s'a petrecut omorirea regelui și a reginei Serbiei, primim următoarele știri particulare:

Zimony, 11 Iunie, 4 ore.

Regele ținea consiliu de miniștri. Probabil că aflase ceva despre conspirația ce se țesea împotriva sa, căci târziu noaptea a chemat la sine pe primul ministru **Marcovits** și pe alți doi.

Ear garda a fost îndoită. Revoluționarii știau însă și ei despre acest sfat al miniștrilor, în care de bună-seama era să se ia măsuri, căci în ceată mare și înarmați au dat năvală asupra gardei, pe care formal au măcelărit-o. A fost o luptă scurtă, dar crâncenă și sângeroasă. Regele și miniștri nici atâta vreme n'au mai avut ca să se ascundă, ci toți patru au fost omoriți în sala consiliului de miniștri. Trupurile sunt ciuruite de gloanțe și tăieturi a iatagane.

D'acți revoluționarii au intrat în camera reginei **Draga**, pe care o tăiat-o cu sabia; așa au făcut și cu sora ei **Elena**.

Biografia lui Carageorgevici

Principele **Petru Carageorgevici** născut la 1846 în **Belgrad**; a fost fiul lui **Alexandru Carageorgevici**, domnitor Serb. Tatăl său din serviciu rusesc a ajuns ca atașat lângă **Mihail Obrenovici** și după căderea lui **Mihail** (15 Iuliu 1843) Sêrbii l-au ales de domnitor. **Alexandru** a abzis de tronul sêrbesc în 3 Ianuar 1859 și s'a așezat în Timișoara de unde până la moartea sa în 1881 n'a încetat a țese la planuri încontra **Obrenoviciilor**. Actualul pretendent care așa să vede în noaptea de ieri și-a ajuns scopul — a continuat planurile tatălui său. În 11 August a luat în căsătorie pe fiica principelui **Nichita Zorca**, când și Tarul se părea a-l sprigini în ninsuțele sale de pretendent. După moartea principesei **Zorca** (în 17 Martie 1890) a ajur în conflict cu socrul său dela care pîndea 1 milion de ruble zestre. N-a cetat însă de a țese la planuri pe cari așa se vede — cu ajutorul miliției conspiratoare cu prețul unei drame, ca și care dela revoluția francesă n'a mai cunoscut istoria — le-a tradus în realitate.

Nu e decât un an de când un fanatic aderent al său **Alavantovic** încercase a pune la cale o lovitură de stat spre a detrona pe Regele **Alexandru**, încercarea însă a fost înecat în sângele conspiratorilor.

Alavantovic a trecut an în 5 Martie la 4 ore și jumătate dimineața riul Sava mergend la Șabat oraș sêrbesc. El era însoțit de trei oameni. După ce a trecut riul a îmbrăcat uniformă de general sârb. După aceea s'a dus la sentinele poruncindu-le să-l urmeze.

Sentinelele neștiind cu cine au de a face, i-au urmat. El a mers după aceea la casa de vamă. Și aci a făcut tot așa. Mergend la casa comunală a dat ordin ca toți pompierii din comună să se adune acolo. După aceea a dat pompierilor tot felul de arme. Pe mai mulți oameni cari nu a voit să asculte i-a amenințat cu împușcare.

Dela casa comunală **Alavantovic** a mers, însoțit de mai mult de 50 oameni, la prefectură. Aci de asemenea a dat

alarmă, ca toți polițiștii să se adune. După ordinul său toți polițiștii au format un șir, cu care Alavantovici a împresurat edificiul prefecturii, ca nimeni să nu poată scăpa de acolo. Unii dintre polițiști n'au voit să asculte ordinele sale strigând să se legitimizeze, dar Alavantovici i-a amenințat cu moarte. Doi polițiști contra ordinului său au fugit și au spus cele întâmplate lui Tănăsie Nicolici căpitan de poliție. Acesta după ce s'a înarmat bine cu un pistol și a luat ca însoțitor trei polițiști a mers la Alavantovici și a cerut legitimația. Drept răspuns, vicelanul partisan a uit Carageorgevici a tras cu pistolul în Nicolici. Glonteie l-a nimerit în piept și Nicolici ar fi fost pierdut, de nu s'ar fi lovit glonțul de o cârtică cu table de fer pe care o purta în buzunar. Nicolici însă a tras trei focuri asupra lui Alavantovici nimerind două gloanțe în piept și unul în pulpa piciorului. Muribundul a spus că acestea le-a făcut pentru Carageorgevici.

Serbia. Notițe istorice. Regat pe malul drept al Dunării, cu 2 milioane locuitori. Capitala e Belgrad. — Multă vreme Serbia a fost supusă când împăraților Orientului, când celor ai Greciei și Bulgariei. Neatârnatore a ajuns în veacul XII, și puternică în veacul XIV sub stăpânirea lui Dușan. După bătălia de la Kosovo (1389) a ajuns carăș supusă Turciei. La 1804 s'a făcut o încercare de reșcoală (sub Cara-Georgevici, strămoșul actualului rege revoluționar), dar fără folos. La 1815, sub Milan Obrenovics, Serbia a ajuns principat neatârnat, dar avea să plătească sultanului Turciei un tribut anual. La 1856 tratatul de la Paris garantează această stare de lucruri. La 1876, când cu reșcoala din Bosnia și Herțegovina, și Serbia a prins armele, dar fu învinsă. Se născu atunci războiul româno-ruso-turc și mulțumită Rusiei, Serbia deveni de tot neatârnatore (1878). La 1882 Serbia se proclamă de regat. Cel dintâi rege a fost Milan, tatăl lui Alexandru, care avu moarte atât de tragică.

Municipiul Aradului și episcopul nostru.

La 10 Iunie și-a ținut municipiul Aradului Arad adunarea generală, în care fiindu-se rescriptul noului episcop al Aradului prin care aduce oficial la cunoștință, a ocupat scaunul episcopesc și cere meșterii municipiului în munca sa pentru mărirea religiozității, a moralei și cul- turalității. — Șovinismul nostru conce- arang' au ținut să dea episcopului o lecție cere patriotism maghiar.

Când notarul a ajuns cu citirea re- și întului la cuvintele: „... pentru promo- moda religiozității, a moralității și a cul- turalității...”, notarul a fost întrerupt din toate rțile:

— Dar patriotismul unde a rămas? Numai cu greu a putut citi proto- narul propunerea seratului, ca municipiul să-l felicite pe noul episcop.

— Nu ne trebuie!

— Scandal.

— Să-l mai și felicitem!

Cere cuvântul Barabás.

Înainte de a vorbi Barabás, se scoală vice-primarul Varjassy și dă o explica- re: propunerea senatului mai are un pasaj, care se referă la patriotism și anume, pro- punerea sună ca municipiul să-l felicite pe noul episcop cu acel adaos, că municipiul dorește a-l putea sprigini și în munca lui pentru răspândirea patriotismului.

— Întrebarea e: este vorbă de pa- triotism în scrisoarea episcopului? — strigă o voce.

— Nu dorim, ci pretindem muncă în spirit patriotic, — strigă altă voce.

— Ori-cum, dar nu-l felicitem. — strigă carăș alții.

În urmă vorbește Barabás.

Reamintește incidentul dela banchetul de instalare, când un singur cuvânt ma- ghiar n'a fost rostit din partea episcopu- lui. „Când împăratul Vilhelm al Germa- niei a umblat pe la noi, el, care nu știa ungurește, totuși și-a încheiat toastul cu vorbele rostite în limba maghiară: *Éljen a magyar Király!*

Continuă apoi spunând, că atribute incidentul dela banchet mai mult nesoco- tinței și ușurinței d'a putea fi influențat, și de aceea nici nu vrea să-și răsbune asupra noului episcop, dar nu vrea nici, ca orașul său să fie obiect de dispreț. Propunerea lui e:

„Să declare adunarea generală, că în la cunoștință ocuparea scaunului epi- scopesc de către noul episcop, cu acel adaos, că orașul liber- regesc al Aradu- lui speră și așteaptă, ca Escelenția sa pe lângă activitatea sa în interesul mo- ralității și religiozității, va da atenție și punctelor de vedere patriotice-maghiare, și se va îngriji, ca limba oficială să fie respectată și să se valideze.”

Primarul *Institoris* propune ca să se mai adauge și cuvântul — „cu bucu- rie” la cunoștință.

Propunerea asta însă nu a fost pri- mită, ci unanim a fost primită propunerea lui Barabás.

La loc de frunte ne ocupăm cu această propunere. Înregistrăm deci aici numai faptul simplu.

† G. Pallade.

Despre deservirea din viață a lui G. Pallade, fost ministru al Ro- mâniei și un mare naționalist, zărele din București aduc următoarele știri:

Cetățenii birădenți, după intruirea de Duminecă, în semn de dragoste și de atec- tiuni, pentru regretatul G. D. Pallade, ho- tărâră a-i oferi un banchet.

Se deschisese ca banchetul să aibă loc luni, la orele 12 m.

Masa a fost așezată în grădina, sub copaci: la care a luat loc peste 100 de persoane.

În capul mesei stătea regretatul Pal- lade.

În tot timpul mesei muzica militară a regimentului de infanterie din localitate, a cântat artele cele mai plăcute, alternând cu o privighitoare care ori de câte-ori înceta muzica, începea să cânte.

S'au ținut mai multe discursuri de către dl. Ioan V. Teodor, Drăgu, V. G. Morțun etc., toți exprimându-și marea dra- goste și admirație pentru fruntea lui tute fruntaș partidului național-liberal.

La orele 12 fără un sfert dl. G. D. Pallade, se ridică pentru a mulțumi celor care toastaseră.

Discursul său plin de însuflețire și de accente vii, era des întrerupt de aplauze și urale nesfârșite.

La orele 12, pe când regretatul Pal- lade, făcea apel la unirea tuturor elemen- telor liberale, spunând că țaria partidului liberal a constat în tot-d-auna în unire și disciplină, și că prin acest talisman... A- ceasta fu ultimul cuvânt rostit de valorosul fruntaș, căci cruda și nelămpăcata moarte veni să-l închidă gura pentru vecie.

În momentul când pronunță cuvântul talisman, o paliditate mortală îi se imprimă pe față și apăsându-se căsu cu capul în- tr'un mare buchet de flori, ce-l era pus înainte.

Ușor apoi alunecă și căsu jos.

D. V. G. Morțun care se afla alături se repezi să-l susțină; îi rupse gulerul și cravata, pentru a-l da aer; i-se făcu res- pirație artificială;... toate însă fură înza- dar, căci valorosul fruntaș liberal își de- duse obșteasca suflare.

Dela grădina a fost pus într'o trăsură și dus la spital.

Congresul Ligei Culturale.

Raportul comisiei de verificare.

Sedința se deschide la orele 10 di- mineața.

Comisiunea de verificare a raportului financiar, aleasă în sedința de ieri după amiază, face darea de seamă a verificării prin care a constat că totul s'a petrecut în mod corect și satisfăcător.

Se aduc laude dlui Toma Dobrescu, casierul Ligei, pentru activitatea și corec- titudinea d-sale.

D. Iliescu, delegat al secțiunii din Pitești, ia apoi cuvântul și după ce face

istoricul Ligei dela înființarea ei și până astăzi, se ocupă de reorganizarea de care are nevoie Liga și întreaga mișcare națio- nalistă.

D-na Smara ia apoi cuvântul.

D-na vorbește despre sentimentul na- țional.

De acest sentiment, atât de scump, ar trebui să fie însuflețiti toți românii și cu toții să conlucreze pentru ajungerea scopului ideal.

D. M. S. Băileanu face apoi o aspră critică comitetului Ligei. D-na constată că de cât-va timp încoace comitetele Ligei n'au făcut nimic, nici un pas înainte, n'au dat nici un semn de viață.

D-na arată că nimeni nu se mai poate apropia de Liga și de comitetul ei, pentru că s'a pus stăpânire pe dina de o mână de oameni, cari nu vor să facă nimic.

La aceste acuzațiuni răspunde dl Petre Grădișteanu, președintele Ligei, spunând că nici d-sale personal nici comitetul Li- gei, nu i-a lipsit bună-voința de a face cât mai mult pentru idealul Ligei, dar le-a fost imposibil căci le-a lipsit mijloacele și con- cursul românilor. D. Grădișteanu arată că pentru reușita Ligei, nu e suficient numai acțiunea comitetului.

Sedința se ridică la orele 12 și un sfert, anunțându-se cea viitoare pentru orele 3 p. m.

Sedința de după amiază.

Sedința se deschide la orele 3.

Prezidează dl Mândru.

D. Grădișteanu își anunță demisiunea din prezidenția Ligei, din cauza acuzațiu- nilor ce le-a adus dl Băileanu.

D. Săileanu arată greșala ce se face aducându-se învinuire comitetului căruia i-a fost imposibil să facă mai mult decât ceea-ce a făcut.

D. Aurel Popovici, analizează toate acuzațiunile dlui Băileanu și arată ne- dreptatea lor.

D. Popovici spune că era imposibil de făcut o propagandă în chestia națională în presa străină de oare-ce zărele străine ar fi refuzat de sigur să publice articole relative la o chestiune care nu e la ordinea zilei. Singura presă, care pare favorabilă și care ar putea fi de folos chestiei naționale, spune dl Popovici e presa germană.

Oratorul arată apoi, ce anume poli- tică trebuie să urmeze Liga pentru ajun- gerea idealului ei.

Constată inoportunitatea și inutilitatea meetingurilor în momentul de față. Dacă Liga ar ști că la apelul ei vor răspunde mii de oameni atunci ar convoca meetinguri naționale, dar îi e teamă că nu vor veni decât vre-o câte-va sute și de sigur atunci ne vom face de ris.

În concluzie, dl Popovici spune că e bine să se dea toată încrederea actualului comitet care și-a făcut și își va face da- toria.

Atingând și chestiunea recunoșterei Ligei de persoană morală, dl Popovici gă- sește că nu lipsa acestei calități oprește succesul Ligei.

D. Em. Antonescu vorbește în sensul dlui Popovici, accentuând în special asupra indolenței și letargiei în care se paze că au căzut românii. D. Antonescu spune că ținta Ligei trebuie să fie culturală, mențio- narea și răspândirea limbii românești și a caracterului național românesc printre toți românii. Și în contra împiedicării acestui ideal trebuie să lupte Liga. D. Antonescu apără pe dl Grădișteanu de acuzațiunile ce i-s'au adus.

D. Grădișteanu spune că față de acu- zațiunile ce i-s'au adus, dar care nu-l jigne- sc, nu mai are autoritatea necesară pentru a ispiira încredere și că recomandă în lo- cul d-sale ca președinte al Ligei pe dl Băileanu.

D. Grădișteanu dă citire unei tele- grame trimisă Ligei cu ocazia conferinței de anul trecut și din care reiese atențiunea ce o acordă Suvranul chestiunii naționale.

Se votează în unanimitate o moțiune de încredere comitetului Ligei în frunte cu dl Grădișteanu.

D. Vasilescu, student din Iași, spune că adevăratul inamic al Românilor este evreul. Există un dualism periculos în Un- garia, spune d-na, dualismul Evreo-Maghiar care ne amenință. Evreul e acela care apără pe Unguri contra Românilor și care are tot interesul de a întreține dușmănia între noi și Unguri.

D. Vasilescu vorbind de manifestațiile antisemite din Iași, spune că din cauza evreilor, românii din Iași au fost nevoiți să serbeze ziua de 10 Mai cu baionetele la spate și că cele întâmplate se datoresc evreilor cari au fost provocători.

D. Klein arată puțină atenție ce ar dat membrii Ligei masei poporului român.

Trebuie să deschidem în masa popo- rului și să altoim în sângele lui suferințele fraților de dincolo de munți — spune dl Klein.

Mai vorbește dl. Tache Polierat și Alebra și apoi dl Grădișteanu, care revine asupra demisiunii, încheie sedința spunând că comitetul Ligei va lupta pentru unirea Românilor.

Congresul se declară apoi închis.

Din Munții Apusenii.

Câmpeni, 6 Iunie a. e.

Deodată cu intrarea în slujbă a vra- unui slujbaș al statului, intră și ideea în creierii lui de a prizoni și asupra, unde numai i-se dă prilej pe Români. Una e are în vedere, ca românului să nu i-se dea nici un drept și dacă-l are se nisuește într'acolo să-l ia. Ideea aceasta, într'atăta s'a familiarizat în creierii slujbașilor de stat — înțeleg aici pe neomâni — facăt sunt în stare să facă și chiar să falsifice acte ca să le poată lua moșiile și să le dea în visteria statului. Să nu ne prindă deci mirare, dacă prin unele locuri pacnicul popor român se revoltă atât de tare asupra acestor lipitori nesățioase, încât se decide a recurge la ciumage și alte lucruri, pentru-ca să-și poată apăra ceea-ce și-a agonisit.

Un asemenea cas s'a întâmplat în comuna Vidra de sus, mai zilele trecute, unde poporul văzându-se înșelat din partea pădurarilor, s'a revoltat așa de tare încât dacă aceștia nu eșiau din comuna, ci toată gendarmeria ce o aveau, o pășiau nu tocmai bine.

Înainte de asta cu 15 ani s'a făcu segregarea în Vidra de sus, și un pășunat numit „Lespezii” i-s'a dat comunei. Adecă așa le-au spus poporenilor cei cari au făcu segregarea. În fapt însă n'a fost așa. Oăci protocolul s'a luat în limba maghiară și reprezentanța comunei necunoscând acea limbă a subscris un protocol prin care se învoiesc să-l dea acel pășunat era. Mult mai târziu erariul a oprit pășunat intentându-l totodată proces comunei, baza declarațiunii date de reprezentanța comunală în protocolul de segregare. D sine înțeles că comuna a pierdut procesul prin apucăturile neomenoase ale slujbașilor statului.

În săptămâna trecută au eșit la fața locului pădurarii din Câmpeni cu esecute- rul și 4 gendarmi să le ia pășunatul. Poporul văzându-se înșelat a oprit predar pășunatului, până nu li-se va rezolva c- rerea de a da în judecată pe slujbași pe- tru falsificare de acte. Cu forța brutală îndemnând pe gendarmi să folosească armă voia pădurarul *Jancsó* să le ia moș- tate. Atunci un poporan din comună, a căi casă era pe acel loc, văzând, că-l scos în drum, a exclamat, că pășunatul acei- nu-l vom da în veci, căci al nostru es noi l'am moștenit dela strămoși, și pe vrem a muri și atunci a căzut mort, pășunat, lăsând în urma sa o familie cinel membri.

Iritația în popor s'a potențat așa tare încât a început a tăia la ciumage femeile adunau petri, ear slujbașii statu opăriți o tuliră la fugă.

Casul de față ne dă o lumină des- de clară cum suntem noi tratați din par- tea slujbașilor statului și dacă popo- nostru pacnic câte odată se revoltă și de tare încât recurge la lucruri neier- ta nu e vina lor, ci a celor, cari se nisue- a le lua cu forța ceea ce și le-a agonisit moștenit.

Ce se va întâmpla mai departe, v- raporta la timpul său, întru cât pădura s'au și grăbit să arăta pe bieții vidreni pe niște oameni revoluționari, cerând to- odată miliție pentru cazul de față.

Raportier.

REDACTIA

ABONAMENTUL

ARAD, 12 Iunie n. 1903.

Stire redactionala. Eri ziarul nostru apărut în două ediții, dând știrile sensaționale ce am primit despre revoluția din Serbia. Celelalte foi numai cu 2 ore mai târziu au scos ediție separată.

Fără numărul prezent apare noaptea cu ele mai proaspete știri, așa că dimineața va primi în cele mai multe părți.

Primul nostru redactor, pe când apare acest număr, se fi în Belgrad, de unde ne va fi în curent cu cele ce se petrec în Serbia.

La suta deputație în contra proiectelor de lege a fost cea din Mezötör care erl s'a sintat înaintea presidentului Camerei cu otestul în contra noilor sarcini militare. Mai mare și tãmbãșau kossuthiat s'a arãnat în Budapesta în cinstea deputației din Mezötör care e a — suta.

Pãne sãracilor. La 10 Iunie 'și a fãcut socoțiile finale comitetul, ce a stat în runtea acțiunii pentru provederea sãracilor cu pãne. Comitetul, publicãnd aceste socoții în exprimã multumitile adãnc marelui public, presei locale, și tuturor acelora cari u binevoit a promova acțiunea începutã. Trãvãlia de pãne s'a deschis la 18 Decembrie 1902 și în decurs de 73 zile, pãnã la 8 Februarie 1903 zilnic s'au împãrțit pãni în total s'au împãrțit 7639 pãni, sau 152.780 orșani, dintre cari 7011 pãni au fost cumbrãte, 436 fãcute din fãinã donatã de frații Neumann, și 192 din fãinã donatã de noara Szécsényi — Veniturile au fost de cor. 4576 31. Sumele mai frumoase le au olectat foile locale, între ele și „Tribuna Poporului”. Spesele au fost de cor. 4216 04. Escadentul de cor. 360 27 s'a depus la primãria Aradului.

Sinucidere de rușine. Sub titlul asta publicasem între noutãțile numãrului 91 stirea cã Iosif Daul, invetãtor în Somoskező (com. Arad) s'ar fi sinucis de rușine, dupã ce ar fi falsificat mai multe cambii. Primim acum o scrisoare din partea dlui Ioan Daul inv. în Somoskező, în care suntem rugați sã rectificãm stirea. Ne ținem de datorinșã a o face, anunțãnd cititorilor noștri, cã noi am rectificat stirea din „Dracul” (a lui 59) cã acțiã acestui ziar, sã binevoiascã a se publica: Invetãtor cu numele Daul în Somoskező (com. Arad) este numai Ioan Daul care trãiește și nici habar n'are sã se sinucidã...

Un examen laudabil. Anul acesta am avut fericirea cã sã participã la examenul final al d-lui coleg Constantin Micu din Giroda, protopresbiteratul Timișor. Invetãtorul Micu ca invetãtor zelos, în restimpul scurt de când e invetãtor aici, a fãcut progrese atãt de laudabile atãt în școalã cãt și afarã de școalã, încãt ori-ce comentãr pentru cel ce-l cunoșce este de prisos. În deosebi examenul de ștã au a fost în excepționabil. Rãspunsurile clare și precise ale bãșilor ne a pus în admirare pentru diligenșã ce a prestãto. Materialul vast propus din singurãciunile obiecte de invetãmãnt a fost propus cu mult zel și cu o deosebitã abnegațiune. Prezențã a fost multã onorațori. Dintre invetãtorii amintesc pe d-nii: A. Bãdescu (Baros), Surdu (Bucovet) și comisarul consistorial Micu (Seitin). Examenul s'a declarat în conferinșã didacticã de laudabil. Onoare d-lui Micu Girodeni pot fi fãloși cu un astfel de invetãtor.

Un oaspe.

Mulțumitã publicã. În numele comitetului parochial gr.-or. român din Chiraleu (Comitatul Bihor) vin pe aceasta cale a mulțumi M. On. domn Petru Cocioara, posesor de pãmãnt, din sus numita comunã pentru suma de 20 cor. dãruitã pe seama sfințel bisericii din loc cu ocaziunea sfințelor sãrbãtori a Pogoririi Duhului sãnt. Chiraleu, la 26 Maiu 1903 st. v. Adrian, Putici, invetãtor not. com. parochial.

Reuniunea rom. de cânt. și misticã din Recița-montanã. arãngeazã Sãmbãtã la 13 Iunie 1903 st. n. în localitãțile „Casinei romãne” o Reprezentãțiune teatralã-musicalã cu urmãtorul program: 1. „Sãracie Lucie”, comedie popularã cu cãntece într'un act, de I. Vulcan. 2. „Despre beție”, trilog de M. Drãgan. 3. a) „Rãsunetul Ardealului” de Vidu, cor mixt cu soli. b) „Ura” de Costescu, cor mixt. Dupã producțiune: dans. Prefãl de intrare: Toți

membri reuniunii au, cu familiile lor intrare grãtitã. Nemembri: Locul I. 1. cor 20 fl., Locul II. 1. cor. Loc de stat 60 fl. Bilete de intrare se pot cãpãta la cassarul reuniunii, dl Iosif Barbu și seara la cassã.

Un nou scandal financiar în Franța. O afacere politico financiarã de oarã care gravitate este pe cale de a izbucni în Franța. Un stabiliment de credit din cele mai importante din Paris, ale cãrui operațiuni principale consistã în imprumuturi imobiliare, ar fi avansat, negreșit în schimbul unui frumoș comision, o sumã de 150 milioane la diferite personalitãți pe imobile ale cãror titluri de proprietate le posedau. Aceste imobile aparțineau mai înainte conșegãțiunilor și persoanele în chestiune nu erau decãt persoane interpuse. Lichidatorii guvernului au observat cã aceste operațiuni nu aveau nici o valoare deoarece ce erau fãcute dupã promulgarea legii, adicã pe proprietãți puse sub sequestru. Ceea-ce complicã afacerea este cã vre o patru-zeci de notari au fãcut aceleași operațiuni. Guvernul ar fi putut închide ochi asupra operațiunilor stabilimentului în chestiune, de teamã de a nu provoca o contra-loviturã dezastruoasã în tãrgul financiar, dar asemãnarea operațiunilor fãcute de notari îi va forșã de a urmãri afacerea pãnã la capãt. Se poate se intervieve o tranșacțiune pe care o dorește ministrul de finanșe, dar ea va costa scump pe stabilimentul vizat și prin urmare pe acționari.

ULTIME ȘTIRI.

Belgrad, 11 Iunie. Asasinãrile s'au întâmplat pe când familia regalã era la cinã, nu cum s'a anunțat mai înainte: în consiliul de ministri. Intreaga familie regeascã era la cinã, când d'odată a intrat miliția conspiratorilor. Fără o vorbã, fãrã cea mai micã provocare au dat mai multe salve. Salvele au omorât pe toți cei de fãtã. Aceștia sunt: Regele Alexandru, regina Draga, fratele și sora reginei, ministrul-președinte Markovis Tinjar, alți doi ministri, generalul în serviciu și adiutantul regelui.

Conacul regesc e cernit de revoluționari. Nu poate intra nimeni.

Conspirația ora planuitã demult. Eri a fost aniversarea asasinãrii principelui Mihail Obrenovici, de aceea și-au ales — ca zi de bun augur — conspiratorii tocmai ziua asta.

Noul guvern.

Belgrad 11 Iunie. Indatã ce azi dimineașã a apãrut proclamația de Rege a principelui Carageorgevici fãrã amãnare s'a și constituit noul minister.

Membri fruntași ai noului guvern sunt:

Ioan Avacumovici prim ministru.
Ioan Protici ministru de interne.
Ivan Kajeveci ministru de esterne.
Avacumovici este unul dintre cei dintii bãrbați de stat ai Serbiei și așa sã vede sufletul și capul acestei revoluții. Avacumovici care este un avocat de mare autoritate a fost mulți ani conducãtorul partidului liberal și cel mai intim adict al guvernului Ristici. În 21 August 1892 a ajuns pentru prima oarã ministru ca și șef de cabinet și ministru de esterne în locul radicalului Pasici. De atunci a fost în mai multe rânduri ministru, dar Regele Alexandru nu l-a putut suferi pentru cã dînsul a fost cel mai mare contrar al cãșãtoriei lui cu Regina Draga.

Noul Rege.

Belgrad, 11 Iunie. Acuma s'a stabilit cu hotãrãre și nici nu se face secret din lucru cã conspirația a fost pusã la cale de Carageorgevici.

Dupã îngrozitorul masacu, Petru Carageorgevici a fost proclamat Rege, dar Carageorgevici încã nu e în Belgrad.

În cercurile diplomatice circulã acum o versiune cã oamenii lui Carageorgevici ar fi pus la cale și turburãrile din Croația, ca în chipul acesta pe timpul revoluției sã ocupe corpul de armatã austro-ungar din Zagreb, ca sã împiedice eventualã intervenție.

Semlin, 11 Iunie. Dupã altã versiune autorul revoluțiunii este colo-

nelul Nicolici și este deja de luni de zile în tainã pregãtitã. Primul plan, dupã cum s'a tradat zilele trecute a fost sã otrãveascã pãrechea regalã. Atentatul acesta însă n'a reușit, pentru cã șeful bucãtãriei a gustat din toate mânãcãrile cari ajungeau pe masa domnitorului și așa a cãzut dînsul jefã otrãvitorilor. De aci înainte au fost luate colosale mãsuri preventive ca sã apere pãrechea regalã de atentatori și la palat s'a indoit garda din oficiu cel mai devotaș și mai intim al Regelui Alexandru.

Azi noapte Regele Alexandru a ținut consiliu de ministri. Sub decursul desbaterii coloneiul Nicolici a intrat fãrã a cere permisiune și pãșind înainte Domnitorului cu glasul tremurând și plin de sfialã l-a provocat sã cedeze voinței poporului, sã nu provoace rãșboiu civil ci sã abdicã de tron.

— Națiunea sãrbã a — zis — în numele cãruia vorbesc își va aduce aminte în veci cu recunoștinșã de marimozitatea Regelui ei, care a ferit patria de grozãveniile revoluției, subordindãnd persoana sa binelui poporului. Tesaurul sãrb li asigurã în cazul acesta Regelui Alexandru o rentã de opt sute mii, iar Reginei patru sute de mii.

Regele Alexandru a respins brusc pe colonelul Nicolici și l-a somat sã se prezinte la comandantul gardei ca prisionier pentru cã a atentat în contra domnitorului.

Nicolici la aceasta a cãzut în genuchi și cu mâinile încruciate l-a rugat pe Regele sã chibzuiascã bine ce face, cã viața îi este în pericol.

Regele Alexandru la asta a scos revolver și a impușcat asupra colonelului Nicolici. Glonteile n'a nimerit. La auzul impușcãturii soldații revoluționari, cari impresuraserã încã de cu seara palatul regal au intrat și l-au macelãrit pe Regele, pe ministrul-președinte, pe ministrul de rãșboiu și pe ministrul de interne, pe adiutanți ear în urmã grãbind la sgomotul produs pe locul nefericirii Regina, au ucis-o pe dînsa, pe fratele și pe sora ei.

Intreaga garnisoanã din Belgrad șeasã-spre zece mii de oameni, s'au alãturat la revoluționari.

Colonelul Nicolici, care e foarte popular a fost proclamat de dictator. S'a constituit spoi imediat guvernul revoluționar. S'a mobilizat întreaga armatã a Serbiei împreunã cu rezervele, care va fi concentratã la frontiera ungarã și bulgarã.

În Serbia nu lasã pe nimenea sã intre. Guvernul revoluționar a edat proclamație cãtrã popor prin care sã declarã de nevalide toate ordinațiunile Regelui Alexandru și sã restituie constituția din 15 Martie 1891.

E o coincidenșã fatalã, cã tocmai astãzi este aniversara asasinãrii lui Mihail Carageorgevici prin principela Mihail Obrenovici. Petru moșul, acum s'a rãsbunat cumplit nepotul pe celãlalt nepot, pe Regele Alexandru.

Belgrad, 11 Iunie. În Belgrad liniște deplinã, asemenea în țeara întreagã. Revoluția se considerã de încheiatã. — Se zice cã regele a refuzat sã subscrie abdicarea și l-a impușcat pe colonelul Naumovics. Numa dupã asta s'a început mãcelul. Pe piețele Belgradului cântã muzica. Edificiile sunt pline de steaguri. Autorul politic e radicalul Zsvikovics Lyuba. Asasinãrile s'au întâmplat între 1/2 11 și 2 ore. Regimentul care a pãtruns în conac e regimentul 6, ce poartã numele regelui Carol al Romãniei.

Nu sã știu cu numele atentatorii cari au repus viața Regelui. Miistrii Petrovici, Teodorovici și Pavlovici au fost ucii la locuinșele lor.

Dupã miezul nopții primim urmãtoarele telegrame:

Belgrad, 11 Iunie. Când Nicolici a intrat în palat provocãnd pe rege sã abdicã, acesta a impușcat, și împreunã cu regina a deschis ușã secretã sã fugã. Înainte de a putea închide ușa, au fost omoriți. Carageorgevici a declarat, cã peste 1 an abdice în favorul fiului sãu, care studiazã în școala militarã din Petersburg. Noul moștenitor a fost imediat încunoștințat în Petersburg și pe trãsurã imperialã a mãnat la curtea țãrului unde fu primit cu brãțele deschise. — Se vorbește, cã regina a fost țãritã — cãpãt. Regimentul 6 a comis asasinãtele.

Belgrad, 11 Iunie. Evenimentele au fost sãvirșite de armatã. Populația a primit cu sãnge rece evenimentele. Multime multã cutriera strãdele. Noui ministri cari grãbesc cu trãsuri în ministerul de interne sunt cu frenesie aclamați.

Belgrad, 11 Iunie.

Azi a apãrut urmãtoarea proclamație cãtrã poporul sãrbesc: „Azi noapte au impușcat pe regele Alexandru și regina Draga. În acest moment greu și serios s'au unit prietini patriei și poporul nostru, și au format guvern nou. Când noul guvern le aduce aceste la cunoștinșã poporului sãrbesc, guvernul e convins cã poporul sãrbesc se va înșira în jurul lui și-l va sprigini, ca pretutindeni în țearã sã se menținã ordinea. Guvernul prin aceasta aduce la cunoștinșã cã de azi intrã în vigoare constituția dela 5 Aprile 1901, cu toate legile cari au fost în vigoare pãnã la 25 Martie v. al acestui an.

Reprezentanșã naționalã disolvatã cu proclamația din 24 Martie se convoacã din nou pe 15 Iunie. Urmeazã subscrierile ministrilor: Iov. Avakumovics, prim-ministru; Stoje Protics, ministru de interne; Lyr bomir Kajeveci, ministru de externe; George Gencici, ministru de comerț; general Iovan Apanaskovici, ministru de rãșboi; Dr. Voislav Velkovic, ministru de finanșe; col. Alexandru Masin, ministru de culturã; profesor Lyubomir Stojevic, ministru de culte; Lyubomir Kajeveci, ministru de justiție.

Belgrad, 11 Iunie. Regale au fost așezate în tronului dela Conac. În seara asta goare toate ordinațiunile aplicate dela ultima sa loviturã. Evenimentele din Conac. 11—2 ore dupã miezul nopții. urmat totalã liniște.

Belgrad, 11 Iunie. Cadavrechii regale au fost așezate criuri simple și transportate la clãdã din Racovița, ceialalți au fost înmãmãntați în cimitirul din Belgrad.

Poporul a voit sã insulte cãdavrele, cari au fost însoțite de spãlieruri de soldați.

Budapesta 11 ore seara. Toți deputații detaiați au fost telegrafic chemați la Pesta. Obstrucțiã probabil se va sfirși în urma acestor evenimente. Maiestatea Sa azi la 11 ore a primit în audienșã pe ministrul Goluchowsky.

— Dela trimisul nostru special. —

Primul nostru redactor Russu Șirianu ne trimite urmãtoarele știri prin telefon:

Panciova 12 Iunie, 1 orã dim.

Se menține știrea cã aici a sosit știri de a mobiliza corpul de armatã Vagoanele de pe toate cãile ferate sunt concentrate aici și la alte stațiuni unde sunt în garnisoanã regimente aparținãtoare corpului de armatã VII.

În cercurile militare se ia cã sigurã știrea, cã regimentele din Bosnia și Herțegovina sunt mobilizate, nu numai pentru siguranșã frontierilor dar și pentru cã nu este esclusã eventualitatea unei ocupãri a Serbiei din partea armatei Austro-Ungariei.

Vineri dimineașã poate sã fu la frontiera Serbiei.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Aurel Popovici-Barcianu.

alarmă, ca toți polițiștii să se adune. După ordinul său toți polițiștii au format un șir, cu care Alavantovici a împresurat edificiul prefecturii, ca nimeni să nu poată scăpa de acolo. Unii dintre polițiști n'au voit să asculte ordinele sale strigând să se legitimizeze, dar Alavantovici i-a amenințat cu moarte. Doi polițiști contra ordinului său au fugit și au spus cele întâmplate lui Tănăsie Nicolici căpitan de poliție. Acesta după ce s'a înarmat bine cu un pistol și a luat ca însoțitori trei polițiști a mers la Alavantovici și a cerut legitimarea. Drept răspuns, vicelanul partisan alui Carageorgevici a tras cu pistolul în Nicolici. Glonteie l-a nimerit în piept și Nicolici ar fi fost perdut, de nu s'ar fi lovit glonțul de o cârtică cu table de fer pe care o purta în buzunar. Nicolici însă a tras trei focuri asupra lui Alavantovici nimerind două gloanțe în piept și unul în pulpa piciorului. Muribundul a spus că acestea le-a făcut pentru Carageorgevici.

Serbia. Notițe istorice. Regat pe malul drept al Dunării, cu 2 milioane locuitori. Capitala e Belgrad. — Multă vreme Serbia a fost supusă când împăraților Orientului, când celor ai Greciei și Bulgariei. Neatârnată a ajuns în veacul XII, și puternică în veacul XIV sub stăpânirea lui Dušan. După bătălia dela Kossova (1389) a ajuns earăși supusă Turciei. La 1804 s'a făcut o încercare de răscoală (sub Cara-Georgevici, strămoșul actualului rege revoluționar), dar fără folos. La 1815, sub Milan Obrenovic, Serbia a ajuns principat neatârnat, dar avea să plătească sultanului Turciei un tribut anual. La 1856 tratatul dela Paris garantă această stare de lucruri. La 1876, când cu răscoala din Bosnia și Herțegovina, și Serbia a prins armele, dar fu învinsă. Se născu atunci războiul româno-ruso-turc și mulțumită Rusiei, Serbia deveni de tot neatârnată (1878). La 1882 Serbia se proclamă de regat. Cel dintâi rege a fost Milan, tatăl lui Alexandru, care avu moarte atât de tragică.

Municipiul Aradului și episcopul nostru.

La 10 Iunie și-a ținut municipiul orașului Arad adunarea generală, în care fiindu-se rescriptul noului episcop al Aradului prin care aduce oficios la cunoștință, a ocupat scaunul episcopesc și cere menținerea municipiului în munca sa pentru mărirea religiozității, a moralei și cul- parte lăuceștine, — govinisții noștri con- arangiri au ținut să dea episcopului o lecție cerei triotism maghiar.

Când notarul a ajuns cu citirea re- și în statului la cuvintele: „... pentru promo- moda religiozității, a moralității și a cul- tatele: „...“, notarul a fost întrerupt din toate

— Dar patriotismul unde a rămas? — Numai cu greu a putut citi proto- arul propunerea senatului, ca municipiul să-l felicite pe noul episcop.

— Nu ne trebuie!
— Scandal.
— Să-l mai și felicitem!

Cere cuvântul Barabás.
Înainte de a vorbi Barabás, se scoală vice-primarul Varjassy și dă o explica- propunerea senatului mai are un pasaj, care se referă la patriotism și anume, pro- punerea sună ca municipiul să-l felicite pe noul episcop cu acel adaos, că municipiul dorește a-l putea sprigini și în munca lui pentru răspândirea patriotismului.

— Întrebarea e: este vorbă de pa- triotism în scrisoarea episcopului? — strigă o voce.

— Nu dorim, ci pretindem muncă în spirit patriotic, — strigă altă voce.

— Ori-cum, dar nu-l felicitem. — strigă earăși alții.

În urmă vorbește Barabás.
Reamintește incidentul dela banchetul de instalare, când un singur cuvânt ma- ghiar n'a fost rostit din partea episcopu- lui. „Când împăratul Wilhelm al Germa- niei a umblat pe la noi, el, care nu știa ungurește, totuși și-a încheiat toastul cu vorbele rostite în limba maghiară: *Eljen a magyar Király!*

Continuă apoi spunând, că atribue incidentul dela banchet mai mult nesoco- tinței și ușurii d'a putea fi influențat, și de aceea nici nu vrea să-și răsbune asupra noului episcop, dar nu vrea nici, ca orașul său să fie obiect de dispreț. Propunerea lui e:

„Să declare adunarea generală, că ia la cunoștință ocuparea scaunului epi- scopesc de către noul episcop, cu acel adaos, că orașul liber-regesc al Aradu- lui speră și așteaptă, ca Escelenția sa pe lângă activitatea sa în interesul mor- talității și religiozității, va da atenție și punctelor de vedere patriotice-maghiare, și se va îngriji, ca limba oficioasă să fie respectată și să se valideze.“

Primarul *Institutoris* propune ca să se mai adauge și cuvântul — „cu bucu- rie“ ia la cunoștință. . .

Propunerea asta însă nu a fost pri- mită, ci unanim a fost primită propunerea lui Barabás.

La loc de frunte ne ocupăm cu această propunere. Înregistrăm deci aici numai faptul simplu.

† G. Pallade.

Despre desevirșirea din viață a lui G. Pallade, fost ministru al Ro- mâniei și un mare naționalist, ziarele din București aduc următoarele știri:

Cetățenii birădeni, după intrușirea de Duminecă, în semn de dragoste și de afec- țion, pentru regretatul G. D. Pallade, ho- țărise a-i oferi un banchet.

Se deschisese ca banchetul să aibă loc luni, la orele 12 m.

Masa a fost așezată în grădină, sub copaci: la care a luat loc peste 100 de persoane.

În capul mesei stătea regretatul Pal- lade.

În tot timpul mesei muzica militară a regimentului de infanterie din localitate, a cântat arile cele mai plăcute, alternând cu o privighitoare care ori de câte-ori înceta muzica, începea să cânte.

S'au ținut mai multe discursuri de către dl. Ioan V. Teodor, Drăgu, V. G. Morțun etc., toți exprimându-și marea dra- goste și admirație pentru fruntașul între fruntașii partidului național-liberal.

La orele 12 fără un sfert dl. G. D. Pallade, se ridică pentru a mulțumi celor care toastaseră.

Discursul său plin de înflăcăre și de accente vii, era des întrerupt de aplauze și urale nesfârșite.

La orele 12, pe când regretatul Pal- lade, făcea apel la unirea tuturor elemen- telor liberale, spunând că țaria partidului liberal a constat în totdeauna în unire și disciplină, și că prin acest talisman... A- ceasta fu ultimul cuvânt rostit de valorosul fruntaș, căci cruda și neîmpăcătă moarte veni să-l închidă gura pentru vecie.

În momentul când pronunță cuvântul talisman, o paliditate mortală îi se imprimă pe față și aplecându-se căzu cu capul în- tr'un mare buchet de flori, ce-l era pus înainte.

Ușor apoi alunecă și căzu jos.

D. V. G. Morțun care se afla alături se repezi să-l susțină; îi rupse gulerul și cravata, pentru al da aer; i-se făcu res- piratie artificială;... toate însă fură înzad- dar, căci valorosul fruntaș liberal își de- duse oșteasca suflare.

Dela grădină a fost pus într'o trăsură și dus la spital.

Congresul Ligei Culturale.

Raportul comisiei de verificare.

Sedința se deschide la orele 10 di- mineața.

Comisiunea de verificare a raportului financiar, aleasă în sedința de ieri după amiază, face darea de seamă a verificărei prin care a constat că totul s'a petrecut în mod corect și satisfăcător.

Se aduc laude dlui Toma Dobrescu, casierul Ligei, pentru activitatea și corec- titudinea d-sale.

D. Iliescu, delegat al secțiunii din Pitești, ia apoi cuvântul și după ce face

istoricul Ligei dela înființarea ei și până astăzi, se ocupă de reorganizarea de care are nevoie Liga și întreaga mișcare națio- nalistă.

D-na Smara ia apoi cuvântul.

D-sa vorbește despre sentimentul na- țional.

De acest sentiment, atât de scump, ar trebui să fie înflăcăți toți românii și cu toții să conlucreze pentru ajungerea scopului ideal.

D. M. S. Băileanu face apoi o aspră critică comitetului Ligei. D-sa constată că de cât-va timp încoace comitetele Ligei n'au făcut nimic, nici un pas înainte, n'au dat nici un semn de viață.

D-sa arată că nimeni nu se mai poate apropia de Liga și de comitetul ei, pentru că s'a pus stăpânire pe dinsa de o mână de oameni, cari nu vor să facă nimic.

La aceste acuzațiuni răspunde dl Petre Grădișteanu, președintele Ligei, spunând că nici d-sale personal nici comitetului Li- gei, nu i-a lipsit bună-voința de a face cât mai mult pentru idealul Ligei, dar le-a fost imposibil căci le-a lipsit mijloacele și con- cursul românilor. D. Grădișteanu arată că pentru reușita Ligei, nu e suficient numai acțiunea comitetului.

Sedința se ridică la orele 12 și un sfert, anunțându-se cea viitoare pentru orele 3 p. m.

Sedința de după amiază.

Sedința se deschide la orele 3. Președează dl Măndru.

D. Grădișteanu lă anunță demisiunea din prezidenția Ligei, din cauza acuzațiu- nilor ce le-a adus dl Băileanu.

D. Sihleanu arată greșala ce se face aducându-se învinuiri comitetului căruia i-a fost imposibil să facă mai mult decât ceea-ce a făcut.

D. Aurel Popovici, analizează toate acuzațiunile d-lui Băileanu și arată ne- dreptatea lor.

D. Popovici spune că era imposibil de făcut o propagandă în chestia națională în presa străină de oare-ce ziarele străine ar fi refuzat de sigur să publice articole relative la o chestiune care nu e la ordinea zilei. Singura presă, care pare favorabilă și care ar putea fi de folos chestiei naționale, spune dl Popovici e presa germană.

Oratorul arată apoi, ce anume poli- tică trebuie să urmeze Liga pentru ajunge- rea idealului ei.

Constată inoportunitatea și inutilitatea meetingurilor în momentul de față. Dacă Liga ar ști să la apelul ei vor răspunde mil de oameni atunci ar convoca meetin- guri naționale, dar îi e teamă că nu vor veni decât vre-o câte-va sute și de sigur atunci ne vom face de râ.

În concluzie, dl Popovici spune că e bine să se dea toată încrederea actualului comitet care și a făcut și își va face da- toria.

Atingând și chestiunea recunoșterei Ligei de persoană morală, dl Popovici gă- sește că nu lipsa acestei calități oprește succesul Ligei.

D. Em. Antonescu vorbește în sensul dlui Popovici, accentuând în special asupra indolenței și letargiei în care se pare că au căzut românii. D. Antonescu spune că ținta Ligei trebuie să fie culturală, mențio- narea și răspândirea limbii românești și a caracterului național românesc printre toți românii. Și în contra împiedicării acestui ideal trebuie să lupte Liga. D. Antonescu apără pe dl Grădișteanu de acuzațiunile ce i-s'au adus.

D. Grădișteanu spune că față de acu- zațiunile ce i-s'au adus, dar care nu-l jig- nesc, nu mai are autoritatea necesară pentru a inspira încredere și că recomandă în lo- cul d-sale ca președinte al Ligei pe dl Băileanu.

D. Grădișteanu dă citire unei tele- grame trimeasă Ligei cu ocazia conferinței de anul trecut și din care reese atențiunea ce o acordă Săveranul chestiunii naționale.

Se votează în unanimitate o moțiune de încredere comitetului Ligei în frunte cu dl Grădișteanu.

D. Vasilescu, student din Iași, spune că adevăratul inamic al Românilor este evreul. Există un dualism periculos în Un- garia, spune d-sa, dualismul Evreo-Maghiar care ne amenință. Evreul e acela care ațîță pe Unguri contra Românilor și care are tot interesul de a întreține dușmănia între noi și Unguri.

D. Vasilescu vorbind de manifestațiile antisemite din Iași, spune că din cauza evreilor, românii din Iași au fost nevoiți să serbeze ziua de 10 Mai cu baionetele la spate și că cele întâmplate se datoresc evreilor cari au fost provocători.

D. Klein arată pușina atenție ce au dat membrii Ligei masei poporului român.

Trebuie să deschidem în masa popo- rului și să altoim în sângele lui suferințele fraților de dincolo de munți — spune dl Klein.

Mai vorbește d-nii Tache Policrat și Alebra și apoi d. Grădișteanu, care revine asupra demisiunii, tachee sedința spunând că comitetul Ligei va lupta pentru unirea Românilor.

Congresul se declamă apoi închis.

Din Munții Apseni.

Câmpeni, 6 Iunie a. c.

Deodată cu intrarea în slujbă a vrea- unui slujbaș al statului, intră și ideea în creierii lui de a prizoni și asupra, unde numai i-se dă prilej pe Români. Una e are în vedere, ca românului să nu i-se dea nici un drept și dacă-l are se nisuește într'acolo să-l ia. Ideea aceasta, intr'ată s'a familiarizat în creierii slujbașilor de stat — înțeleg aici pe neomâni — încât sunt în stare să facă și chiar să falsifice acte ca să le poată lua moșiile și să le dea în visteria statului. Să nu ne prindă deci mirare, dacă prin unele locuri pacnicul popor român se revoltă atât de tare asupra acestor lipitori nesățioase, încât se decide a recurge la ciomage și alte lucruri, pentru-ca să-și poată apăra ceea-ce și-a agonisit.

Un asemenea caz s'a întâmplat în comuna Vidra de sus, mai zilele trecute, unde poporul văzându-se înșelată din partea pădurarilor, s'a revoltat așa de tare încât, dacă aceștia nu egiau din comuna, cu toată gendarmeria ce o aveau, o pățiau nu tocmai bine.

Înainte de asta cu 15 ani s'a făcut segregarea în Vidra de sus, și un pășuna numit „Lespezi“ i-s'a dat comunei. Adece așa le-au spus popovenilor cei cari au făcut segregarea. În față însă n'a fost așa. Căci protocolul s'a ținut în limba maghiară și reprezentanța comunei necunoscând acea limbă a subscris un protocol prin c

se învoiesc să l dea acel pășunat era

Mult mai târziu erariul a oprit pășun

intendându-l totodată proces comunei,

basa declarațiunile date de reprezentanți

comunali în protocolul de segregare. D

sine înțeles că comuna a pierdut procesul

prin apucăturile neomenease ale slujbașii

statului.

În săptămâna trecută au eșit la fat

locului pădurarii din Câmpeni cu execu

rul și 4 geandarmi să le ia pășunatu

Poporul văzându-se înșelată a oprit predar

pășunatului, până nu li-se va rezolva c

rerea de a da în judecată pe slujbași pe

trare falsificarea de acte. Cu forța brută,

încercând pe gendarmi să folosească arm

voia pădurarul Jancsó să le ia moș

Atunci un poporan din comună, a că

casă era pe acel loc, văzând, că l scote

în drum, a exclamat, că pământul acea

nu-l vom da în veci, căci al nostru es

noi l'ama moștenit dela strămoși, și pe

vrem a muri și atunci a căzut mort, la

pământ, lăsând în urma sa o familie

REDACTIA
nr. 1, Baza Poron

ABONAMENT
Posta Anstru

ARAD, 12 Iunie n. 1903.

Stire redactională. Eri ziarul nostru apărut în două ediții, dând știrile sensuale ce am primit despre revoluția din Serbia. Celelalte foi numai cu 2 ore mai târziu au scos ediție separată.

Far numărul present apare noaptea cu ele mai proaspete știri, așa că dimineața va primi în cele mai multe părți.

Primul nostru redactor, pe când apare acest număr, va fi în Belgrad, de unde ne va ține în curent cu cele ce se petrec în Serbia.

o suta deputație în contra proiectelor de lege care s'au prezentat în Camera și a fost înaintea prezidentului Camerei și protestul în contra noilor sarcini militare. S-au mare și tânăra kossuthist s'a aruncat în Budapesta în cinstea deputației din țară care e — suta.

Pâne săracilor. La 10 Iunie și-a făcut ședința finală comitetul, ce a stat în runda acțiunii pentru providerea săracilor cu pâine. Comitetul, publicând aceste știri, își exprimă mulțumirea adâncă marelui public, presei locale, și tuturor aceluia care au binevoit a promova acțiunea începută. Ședința de pâine s'a deschis la 18 Decembrie 1902 și în decurs de 73 zile, până la 8 Februarie 1903 zilnic s'au împărțit pâine în total s'au împărțit 7639 pâini, sau 12.780 porții, dintre care 7011 pâini au fost cumulate, 436 făcute din făină donată de frații Neumann, și 192 din făină donată de doamna Szécsényi — Veniturile au fost de cor. 4576 31. Suma mai frumoasă le au colectat foile locale, între ele și „Tribuna Poporului”. Spesele au fost de cor. 4216 04. Excedentul de cor. 360 27 s'a depus la primăria Aradului.

Sinucidere de rușine. Sub titlul asta publicasem între nouă zile numărul 91 știri: că Iosif Daul, învățător în Somoskezes com. Arad) s'ar fi sinucis de rușine, după ce ar fi falsificat mai multe cambii. Primul acum o scrisoare din partea d-lui Ioan Daul inv. în Somoskezes în care suntem rugați să rectificăm știrea. Ne ținem de datorință a o face, anunțând cititorilor noștri, că noi am rectificat știrea din „Draporul” (nr. 60) și că acțiunea acestui ziar, să binevoiască a fi: învățător cu numele Daul în Somoskezes (com. Arad) este numai Ioan Daul trăiește și nici habar n'are să se sinucidă...

Un examen laudabil. Anul acesta am avut fericirea ca să particip la examenul final al d-lui coleg Constantin Micu din Giroda, protopresbiteratul Timișorului. Învățătorul Micu ca învățător zelos, în restirpurscurt de când e învățător aici, a făcut progrese atât de laudabile atât în școală cât și afară de școală, încât ori-ce comentariu pentru cel ce-l cunoaște este de prisos. În deosebi: examenul de științe a fost înescapabil. Răspunsurile clare și precise ale băieților ne a pus în admirație pentru diligența ce a prestat-o. Materialul vast propus din singuraticile obiecte de învățământ a fost propus cu mult zel și cu o deosebită abnegațiune. Prezenți a fost mulți onorațorii. Dintre învățătorii amintesc pe d-nii: A. Badescu (Baros), Sardu (Bucovăț) și comisarul consistorial Micu (Seitin). Examenul s'a declarat în conferința didactică de laudabil. Onoare d-lui Micu Girozei pot fi făcuți cu un astfel de învățător.

Un oaspe.

Mulțumită publică. În numele comitetului parohial gr.-or. român din Chiraleu (Comitatul Bihor) vin pe aceasta cale a mulțumi M. On. domn Petru Cocioara, posesor de pământ, din sus numita comună pentru suma de 20 cor. dăruită pe seama sfintei biserici din loc cu ocaziunea sfintelor sărbători a Pogoririi Duhului sfânt. Chiraleu, la 26 Maiu 1903 st. v. Adrian, Putici, învățător not. com. parohial.

Reuniunea rom. de cânt. și muzică din Becița-montană. aranjează Sămbătă la 13 Iunie 1903 st. n. în localitatea „Casina română” o Reprezentațiune teatrală-musicală cu următorul program: 1. „Sărăcie Lucie”, comedie populară cu cântece într'un act, de I. Vulcan. 2. „Despre beție”, trilog de M. Drăgan. 3. a) „Răsunetul Ardealului” de Vidu, cor mixt cu soli. b) „Ura” de Costescu, cor mixt. După producțiune: dans. Prețul de intrare: Toți

membri reuniunii au, cu familiile lor intrare gratuită. Nemembrii: Local I. 1. cor 20 fl., Local II. 1. cor. Loc de stat 60 fl. Bilete de intrare se pot căpăta la cassarul reuniunii, dl Iosif Barbu și seara la cassă.

Un nou scandal financiar în Franța. O afacere politico-financiară de oarecare gravitate este pe cale de a izbucni în Franța. Un stabiliment de credit din cele mai importante din Paris, ale căror operațiuni principale consistă în împrumuturi imobiliare, ar fi avansat, negreșit în schimbul noului frumos comision, o sumă de 150 milioane la diferite personalități pe imobile ale căror titluri de proprietate le posedau. Aceste imobile aparțineau mai înainte conștientărilor și persoanele în chestiune nu erau decât persoane interpușe. Lichidatorul guvernului au observat că aceste operațiuni nu aveau nici o valoare deoarece erau făcute după promulgarea legii, adică pe proprietăți puse sub sechestru. Ceea-ce complica afacerea este că vre o patru zeci de notari au făcut aceleași operațiuni. Guvernul ar fi putut închide ochii asupra operațiunilor stabilimentului în chestiune, de teamă de a nu provoca o contra-lovitură dezastruoasă în țirgul financiar, dar asemănarea operațiunilor făcute de notari îl va forța de a urmări afacerea până la capăt. Se poate să intervie o tranzacțiune pe care o dorește ministrul de finanțe, dar ea va costa scump pe stabilimentul vizat și prin urmare pe acționari.

ULTIME ȘTIRI.

Belgrad, 11 Iunie. Asasinările s'au întâmplat pe când familia regală era la cină, nu cum s'a anunțat mai înainte: în consiliul de ministri. Intreaga familie regească era la cină, când d'odată a intrat miliția conspiratorilor. Fără o vorbă, fără cea mai mică provocare au dat mai multe salve. Salvele au omorât pe toți cei de față. Aceștia sunt: Regele Alexandru, regina Draga, fratele și sora reginei, ministrul-președinte Markovis Tinjar, alți doi ministri, generalul în serviciu și adiutantul regelui.

Conacul regesc e cernit de revoluționari. Nu poate intra nimeni.

Conspirația ora pământă demult. Eri a fost aniversarea asasinării principelui Mihail Obrenovici, de aceea și-au ales — ca zi de bun augur — conspiratorii tocmai ziua asta.

Noul guvern.

Belgrad 11 Iunie. Indată ce azi dimineață a apărut proclamația de Rege a principelui Carageorgevici fără amănare s'a și constituit noul ministri.

Membri fruntași ai noului guvern sunt:

Ioan Avakumovici prim ministru.

Ivan Protici ministru de interne.

Ivan Kajeveci ministru de externe.

Avakumovici este unul dintre cei dinții bărbați de stat ai Serbiei și așa să vede sufletul și capul acestei revoluții. Avakumovici care este un avocat de mare autoritate a fost mulți ani conducătorul partidului liberal și cel mai intim adict al guvernului Ristic. În 21 August 1892 a ajuns pentru prima oară ministru ca și șef de cabinet și ministru de externe în locul radicalului Pasici. De atunci a fost în mai multe rânduri ministru, dar Regele Alexandru nu l'a putut suferi pentru că dînsul a fost cel mai mare contrar al căsătoriei lui cu Regina Draga.

Noul Rege.

Belgrad, 11 Iunie. Acuma s'a stabilit cu hotărâre și nici nu se face secret din lucru că conspirația a fost pusă la cale de Carageorgevici.

După îngrozitorul masacru, Petru Carageorgevici a fost proclamat Rege, dar Carageorgevici încă nu e în Belgrad.

În cercurile diplomatice circula acum o versiune că oamenii lui Carageorgevici ar fi pus la cale și turburările din Croația, ca în chipul a-oasta pe timpul revoluției să ocupe corpul de armată austro-ungar din Zagreb, ca să împiedice eventuala intervenție.

Semlin, 11 Iunie. După altă versiune autorul revoluțiunii este colo-

nelul Nicolici și este deja de luni de zile în taină pregătită. Primul plan, după cum s'a tradat zilele trecute a fost să otrăvească părechea regală. Atentatul acesta însă n'a reușit, pentru că șeful bucătăriei a gustat din toate mâncările care ajungeau pe masa domnitorului și așa a căzut dînsul jefă otrăvitorilor. De aci înainte au fost luate colosale măsuri preventive ca să apere părechea regală de atentatori și la palat s'a doit garda din oficiu și așa a căzut dînsul jefă otrăvitorilor. De aci înainte au fost luate colosale măsuri preventive ca să apere părechea regală de atentatori și la palat s'a doit garda din oficiu și așa a căzut dînsul jefă otrăvitorilor.

Azi noapte Regele Alexandru a ținut consiliu de ministri. Sub decursul debaterii colonelul Nicolici a intrat fără a cere permisiune și pășind înaintea Domnitorului cu glasul tremurând și plin de sfială l'a provocat să cedeze voinței poporului, să nu provoace războiul civil ci să abdică de tron.

— Națiunea sârbă a — zis — în numele căruia vorbesc își va aduce aminte în vece cu recunoștință de marimozitatea Regelui ei, care a ferit patria de grozăviile revoluției, subordnând persoana sa binelui poporului. Tesaurul sârb îl asigură în cazul acesta Regelui Alexandru o rentă de opt sute mii, ear Reginei patru sute de mii.

Regele Alexandru a respins brusc pe colonelul Nicolici și l'a somat să se prezinte la comandantul gardei ca prizonier pentru că a atentat în contra domnitorului.

Nicolici la aceasta a căzut în genunchi și cu mâinile încrucișate l'a rugat pe Regele să chibzuiască bine ce face, că viața îi este în pericol.

Regele Alexandru la asta a scos revolver și a împușcat asupra colonelului Nicolici. Glonte n'a nimerit. La auzul împușcătorei soldații revoluționari, cari impresuraseră încă de cu seara palatul regal au intrat și l-au măcelărit pe Regele, pe ministrul președinte, pe ministrul de război și pe ministrul de interne, pe adiutanții ear în urmă grăbind la șgomotul produs pe locul nefericit al Reginei, au ucis-o pe dînsa, pe fratele și pe sora ei.

Intreaga garnisoană din Belgrad șeasăsprezece mii de oameni, s'au alăturat la revoluționari.

Colonelul Nicolici, care e foarte popular a fost proclamat de dictator. S'a constituit apoi imediat guvernul revoluționar. S'a mobilizat întreaga armată a Serbiei împreună cu rezervele, care va fi concentrată la frontiera ungară și bulgară.

În Serbia nu lasă pe nimenea să intre. Guvernul revoluționar a edat proclamație către popor prin care să declară de nevalide toate ordinațiunile Regelui Alexandru și să restituie constituția din 15 Martie 1891.

E o coincidență fatală, că tocmai astăzi este aniversarea asasinării lui Mihail Carageorgevici prin principele Mihail Obrenovici. Petru moșul, acum s'a răsunat cumplit nepotul pe celalalt nepot, pe Regele Alexandru.

Belgrad, 11 Iunie. În Belgrad îniște deplină, asemenea în țara întreagă. Revoluția se consideră de încheiată. — Se zice că regele a refuzat să subscrie abdicarea și l'a împușcat pe colonelul Naumovics. Numai după asta s'a început măcelul. Pe piețele Belgradului cântă muzica. Edificiile sunt pline de steaguri. Autorul politic e radicalul Zsivkovics Lyuba. Asasinările s'au întâmplat între 1/2 și 2 ore. Regimentul care a pătruns în conac e regimentul 6, ce poartă numele regelui Carol al României.

Nu s'au știu cu numele atentatorilor cari au repus viața Regelui. Ministrul Petrovici, Teodorovici și Pavlovici au fost uciși la locuințele lor.

După miezul nopții primim următoarele telegrame:

Belgrad, 11 Iunie. Când Nicolici a intrat în palat provocând pe rege să abdică, acesta a împușcat, și împreună cu regina a deschis ușa secretă să fugă. Înainte de a putea închide ușa, au fost omorâți. Carageorgevici a declarat, că peste 1 an abdice în favorul fiului său, care studiază în școala militară din Petersburg. Noul moștenitor a fost imediat încunostințat în Petersburg și pe trăsura imperială a mănă la curtea țarului unde fu primit cu brațele deschise. — Se vorbește, că regina a fost tăiată bucăți. Regimentul 6 a comis asasinările.

Belgrad, 11 Iunie. Evenimentele au fost săvârșite de armată. Populația a primit cu sânge rece evenimentele. Mulțime multă cutriera strădele. Noui ministri cari grăbesc cu trăsuri în ministerul de interne sunt cu frenesie aclamați.

Belgrad, 11 Iunie.

Azi a apărut următoarea proclamație către poporul sârbesc: „Azi noapte au împușcat pe regele Alexandru și regina Draga. În acest moment greu și serios s'au unit prietini patriei și poporului nostru, și au format guvern nou. Când noul guvern le aduce aceste la cunoștința poporului sârbesc, guvernul e convins că poporul sârbesc se va înșira în jurul lui și-l va sprigini, ca pretutindent în țară să se mențină ordinea. Guvernul prin aceasta aduce la cunoștință că de azi intră în vigoare constituția dela 5 Aprilie 1901, cu toate legile cari au fost în vigoare până la 25 Martie v. al acestui an.

Representanța națională dizolvată cu proclamația din 24 Martie se convoacă din nou pe 15 Iunie. Urmează subscrierile ministrilor: Iov Avakumovics, prim-ministru; Stoja Protics, ministru de interne; Lyubomir Kajeveci, ministru de externe; George Gencici, ministru de comerț; general Ivan Apanaskovici, ministru de război; Dr. Voislav Velkovics, ministru de finanțe; colonel Alexandru Masin, ministru de construcții; profesorul Lyubomir Stojanovics, ministru de culte; Lyubomir Simkovics, ministru de justiție.

Belgrad, 11 Iunie. Cadavrele părechii regale au fost așezate pe catafalc în sala tronului dela Conac. Au fost scoase din vigoare toate ordinațiunile Regelui Alexandru aplicate dela ultima sa lovitură de constituție. Evenimentele din Conac s'au întâmplat între 11—2 ore după miezul nopții. După aceea a urmat totală liniște.

Belgrad, 11 Iunie. Cadavrele părechii regale au fost așezate în sicriuri simple și transportate la claustrul din Racovița, ceialalți au fost înmormențați în cimitirul din Belgrad.

Poporul a voit să insulte cadavrele, cari au fost însoțite de spahieruri de soldați.

Budapesta 11 ore seara. Toți deputații dietali au fost telegrafic chemați la Pesta. Obstrucția probabil se va sfârși în urma acestor evenimente. Majestatea Sa azi la 11 ore a primit în audiență pe ministrul Goluchowsky.

— Dala trimisul nostru special. —

Primul nostru redactor Russu Șirianu ne trimite următoarele știri prin telefon:

Panciova 12 Iunie, 1 oră dim.

Se menține știrea că aici a sosit știri de a mobiliza corpul de armată Vagoanele de pe toate căile ferate sunt concentrate aici și la alte stațiuni unde sunt în garnisoană regimente aparținătoare corpului de armată VII.

În cercurile militare se ia ca sigură știrea, că regimentele din Bosnia și Herțegovina sunt mobilizate, nu numai pentru siguranța fronturilor dar și pentru că nu este exclusă eventualitatea unei ocupări a Serbiei din partea armatei Austro-Ungariei.

Vineri dimineață poate să fie la frontiera Serbiei.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.

Editor Aurel Popovici-Barcianu.

Asigurați: viață, zestre, capital de întreprindere, rente, cazul morții, spese de înmormântare!

Agentura principală în Arad

A BĂNCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALĂ SIBIENE

„TRANSSYLVANIA“

primește oferte pentru asigurări din comitatele: Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, zestre pentru fetițe, capital de întreprindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Aceste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întemplate;
2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile, mărfuri, produse de câmp ș. a.;
3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine, reovisite ș. a. prin spargere;
4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, cucuruz, ovăs, viă (vinea), plante industriale: cânepă, in, hîmel, nutrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospere se pot primi la agenturile noastre locale și cercuale mai în fiesce-care comună și direct prin

Agentura principală „Transsylvania“ în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

428 —125

Asigurați contra furturilor prin spargere: bani și tot ce aveți de preț!

Asigurați contra grindinei: grâu, cucuruz, secară, ovăs și toate plantele economice!

Asigurați contra focului: case, bucate, mobile, vesușie, mărfuri!

Băile de sare și iod din (Erdély Szerdahely Sósfürdő),

despre conținutul cărora opinie medicală e foarte favorabilă aproape la toate boalele, adoptate și provăzute cu edificii și vilele din nou zidite,

Duminecă în 7 Iunie
25 Maiu 1903

s'a deschis în mod festiv la orele 2 p.m.

Trenul

stă zilnic la dispoziția oaspeților, avînd la băi stațiune proprie în care sosește la orele 3^{1/2}, 9 și 11 a. m., 5, 6 și 8^{1/2}, p. m.

Omnibusul

pleacă la băi din Mercurea-orăș la orele 6 și 11 a. m., 2 și 5^{1/2}, p. m. Tare potrivite.

Odăi de locuit

pentru oaspeți se pot închiria, cu prețuri moderate, în edificiul vechiu și în vila zidită spre acest scop.

Restaurant

În una din vilele cele nouă, aranjat modern și cu gust; cu o sală mare pentru petreceri. Cu mâncări și beuturi alese, pe lângă un serviciu prompt se recomandă

Arîndatorul băilor:

ILIE FLOAȘIU.

996 8—

NB. Informațiuni mai detaliate despre conținutul băilor se pot lua dela subscrierul.

Care e coasa cea mai bună ?

Intreabă toți economii, la ce noi le răspundem din convingere

că cea mai bună coasă din lume

e coasa „Bur“ cu marca unui „Bur“ călare,

care e pregătită din oțelul cel mai fin și e așa pregătită, încât întrece toate coasele.

Adresa pentru Europa și America întresgă:

WINKLER ȘI GRAUER

Köbánya, Nr. 34.

Prețurile:		Prețurile:	
65 cm. lungă	1 fl. — cr.	85 cm. lungă	1 fl. 20 cr.
70 „ „	1 „ 05 „	90 „ „	1 „ 30 „
75 „ „	1 „ 10 „	95 „ „	1 „ 35 „
80 „ „	1 „ 15 „	100 „ „	1 „ 40 „

La comande de 5 bucăți se trimit franco. La comande de 10 bucăți franco 1 coasă. Garanție deplină.

Nouă te: Cute „Bur“ 25 cr., cute de Ammergan 15 cr.

Prețuri-curente ilustrate gratuit.

904 11—20

Strămutare de prăvălie!

AUGUSTIN ALBRECHT

fost CSEH KATALIN

și-a strămutat

PRĂVĂLIA DE MĂNUȘI

cu prima Maiu 1903,

în strada Salacz Nr. 1.

(Casa Lões.)

974 7—10

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

GILLER ROBERT
— ciasornicar și giuvaergiu. —
Arad, Andrassy-tér 4. (Hot. Nándor)

Pentru reparatură de ciasornice primesc garanția pe 2 ani. 979 4—25

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Depozit de ciasornice și giuvaericeale.

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijlocese pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4%, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adecă în camătă e socotită atât camătă cât și amortisarea din capital. Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, tacsele mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detaiate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

A. VERBOS și FIILUL,

Fabricant de mobile

== Arad, Calea Andrassy Nr. 6. ==

Fillală în Mediaș.

Atrage atenția onor. public și-l roagă să viziteze

== Marele seu magazin de mobile ==

dela fabrica augmentată.

Are în magazin mobilele celea mai moderne lucrate în stiluri deosebite; asortiment bogat.

939 9—20